

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 003139758 2025

Датум: 02.02.2026. год.

Београд

Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић, по решењу о овлашћењу број: 003175811 2025 од 14.07.2025. године на основу члана 31. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 94/2024), члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), члана 6. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, бр. 128/20.116/22 и 92/23-др. закон), и члана 136. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС) поступајући по захтеву носиоца пројекта, предузећа "НИСКОГРАДЊА УБ" д.о.о, из Чучуга, о давању сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину, доноси

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације дијабаза као ТГК на површинском копу "Крш", на делу к.п. 979/1, КО Дреновци, на територији општине Косјерић. Координате преломних тачака експлоатационог поља су:

Редни број	Y координата	X Координата	Редни број	Y координата	X Координата
1	7411524.08	4885975.40	13	7411861.61	4885951.36
2	7411638.07	4886007.02	14	7411868.72	4885953.24
3	7411662.95	4886039.50	15	7411877.54	4885966.79
4	7411681.58	4886032.85	16	7411903.86	4885977.98
5	7411710.49	4886014.27	17	7411923.20	4885979.66
6	7411707.45	4886064.27	18	7411950.44	4885993.40
7	7411699.57	4886097.19	19	7411981.19	4885996.94
8	7411722.37	4886076.50	20	7411905.00	4885880.00
9	7411751.35	4886048.01	21	7411924.00	4885800.00
10	7411789.03	4885991.99	22	7411815.00	4885667.00
11	7411806.76	4885967.37	23	7411691.98	4885544.27
12	7411849.63	4885952.72	24	7411371.70	4885763.21

2. Налаже се носиоцу пројекта да при изградњи и раду предметног пројекта у свему испоштује мере заштите животне средине предвиђене у предметној Студији, а нарочито:

- Обавезује се носилац пројекта да у техничкој документацији предвиди да експлоатација, прерада и транспорт руде не угрожава постојеће водне објекте, изворишта јавних и сеоских водовода, режим подземних и површинских вода, водно земљиште водотокова и сервисне путеве служби и механизације при спровођењу одбране од поплава, водне објекте за коришћење вода и др. супротно одредбама чл 97. и 133. Закона о водама ("Сл.гл. РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др.закон).
- Бушећу гарнитуру опремити системом за отпашивање. За време непогода, олује, грмљавине забрањен је рад на бушећој гарнитурџ.
- Набављати и редовно одржавати савремену технолошку рударску опрему са уграђеним заштитним филтерима, катализаторима и уређајима којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздух задовољава прописане граничне вредности.
- Рударску опрему редовно одржавати и примењивати исправне машине са савременим моторима који морају задовољити услове Уредбе о увозу моторних возила (Сл.гл.РС, бр. 23/10).
- Мобилно дробилично постројење за дробљење и класирање опремити системом за отпашивање, који осигурава емисију честица испод допуштених вредности. Уколико систем за отпашивање не задовољава квалитет пречишћеног ваздуха поставити млазнице за обарање прашине воденом маглџ.
- У циљу спречавања емисије прашине при превозу дијабаза транспортним путем извршити покривање сандука камионима при отпреми дијабаза изван копа.
- Приступни пут, етажне путеве и манипулативне површине орошавати водџ помоћу аутоцистерне са инсталацијџ и млазницама за орошавањџ; брзина кретања пуне аутоцистерне не више од 15 km/h.
- Обезбедити квашење радилишта и депонија дробљеног материјала у сушном периоду.
- Смањити брзину кретања камиџ на приступном путу на мах. 25 km/h.
- Коп развијати у складу са овереним експлоатациџним резервама (потврџом о резервама којџ су утврђене и оверене резерве дијабаза као сировине за техничко — грађевински камен у лежишту „Крш”, Министарства рударства и енергетике бр. 310-02-01094/202302 од 08.12.2023. године), до џног џбима колико је законски џграничена промена намена шумског земљишта на коме се планира експлоатација и само до џне мере док је могуће прилагодити технологију џткопавања тако да се негативни џтицаји на џуде и објекте у џепосредној близини елиминишу или сведу у дозвољене границе;
- Пројектом предвидети џбавезу да се сачува заштитни зелени појас, џко експлоатациџног поља минимум 10m, а дуж приступних саџбраћајница 5m - задржавањџм постојећег зеленила, нарџито у делу где је распрострањџено високо растињџе, аџи и нижа вегетација уз доџатно џзелењавање;
- Дробилично постројење за прераду сировине џбавезно мора имати систем за отпашивањџе, којџ ће спречити аерџзагађџење прашиџом. Предвидети редџвну контролу функционалности и исправности система за отпашивањџе. У случају џнеисправности џвог система џбуставити рад постројења. Такође, системи за отпашивањџс морају бити постављџени на транспортџерима са тракама, како би се спрџчило аерџзагађџсњџс;
- У складу са чланџм 72. Закона џ заштити животне срединџс („Службџени гласџник РС”, бр. 135/04, 36/2009, 72/2009, 43/2011, 14/2016 и 76/2018) Нџсилац пројекта је дужан да џбезбџди ефикасан мониторинг животне срединџе, џдносно да прати индикаторџе емисија, џдносно индикаторџе

утицаја својих активности на животну средину, као и индикаторе примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења и др. уз могућност брзе интервенције у случају акцидентних ситуација;

- Пројектом предвидети обавезу управљања отпадом настао током радова, у складу са чланом 3. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр.109/25) према коме се управљање отпадом врши па начин којим се обезбеђује контрола и примена мера смањења: а) загађења вода, ваздуха и земљишта; б) опасности по биљни и животињски свет; в) опасности од настајања удеса, експлозија или пожара; г) негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности ;д) нивоа буке и непријатних мириса;
- Предвидети класификацију рударског отпада, на начин којим се осигурава спречавање краткорочног и дугорочног загађења земљишта, ваздуха, површинских и/или подземних вода, а у складу са посебним прописима за управљање отпадом о категоријама, испитивању и класификацији, посебно у вези с његовим опасним карактеристикама (Члан 16. Уредбе о условима и поступку издавања дозволе за управљање отпадом, као и критеријумима, карактеризацији, класификацији и извештавању о рударском отпаду („Сл. гл. РС”, бр. 53/2017));
- Комунални и сав остали отпад настао током радова систематски прикупљати и мора да буде привремено складиштен на прописан начин у зони градилишта до његовог коначног збрињавања на место које одреди надлежна комунална служба а у складу са чланом 3. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр.109/25) према коме се управљање отпадом врши на начин којим се обезбеђује контрола и примена мера смањења: а) загађења вода, ваздуха и земљишта; б) опасности по биљни и животињски свет; в) опасности од настајања удеса, експлозија или пожара; г) негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности; д) нивоа буке и непријатних мириса;
- При манипулацији са горивима, мазивима и уљима применити адекватне мере заштите земљишта постављањем одговарајућих посуда, фолија и сл., којима би се сакупила евентуално просута материја. Сакупљене материје третирају на одговарајући начин (припремити за поновно коришћење или одложити на законом прописан начин и локацију). Одлагање употребљене фолије предвидети у складу са чланом 2. Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС”, бр. 92/2010 и 77/2021);
- При експлоатацији геометрија површинског копа, унутрашњег јаловишта, привремених и сталних депонија, треба да се реализује сагласно пројектним решењима. Обавеза инвеститора је да се врши верификација стабилности свих рударских објекта **и то два пута годишње**. Уколико дође до евентуалних клизишта, неопходно је предузимати мере санације.
- На самом почетку експлоатације дијабаза по Главном рударском пројекту на површинском копу „Крш“ изврши пробно минирање а све по посебном Рударском пројекту **и утврдити закон осциловања тла** и по потреби коригује параметре минирања. Мерна места одредити код најближих објеката.
- У циљу спречавања прекомерне буке (ваздушни ударни талас), обавезано обезбеди: Обавезно врши иницирање NONEL системом; Секундарно уситњавање ван габарита без експлозива; Забрани коришћење експлозива изван бушотине.
- У складу са чл. 153. Закона о рударству и геолошким истраживањима („Сл. гласник РС” бр. 101/2015, 95/2018 - др. закон и 40/2021), по завршетку извођења радова на експлоатацији на површинама на којима су рударски радови завршени, потребно је извршити рекултивацију земљишта у свему према техничком пројекту техничке и биолошке рекултивације, који је саставни део главног или допунског рударског пројекта, за који је потребно исходовати посебне услове заштите природе;

3. Носилац пројекта је у обавези да испоштује и друге услове и сагласности надлежних органа и организација у складу са посебним законом, а нарочито Решење о условима заштите природе издато од стране Завода за заштиту природе Србије, заведено под 03 - број 021-2471/4 од 09.08.2024. године, Решење о водним условима издато од стране Републичке дирекције за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, заведени под бројем 002253169 2024 од 23.12.2024. год, као и Услове Завода за заштиту споменика културе Краљево, број 789/2 од 05.07.2024.године.

4. Налаже се носиоцу пројекта да при изградњи и раду предметног пројекта у свему испоштује програм праћења утицаја пројекта на чиниоце животне средине.

5. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења. Уколико у остављеном року не започне извођење пројекта, носилац пројекта је у обавези да поднесе захтев за одлучивање о потреби израде нове студије или ажурирање предметне студије.

6. Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 31. став 7. Закона о процени утицаја на животну средину.

7. О трошковима поступка биће одлучено посебним решењем

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, предузеће "НИСКОГРАДЊА УБ" д.о.о, из Чучуга, дана 14.07.2025. године, Министарству заштите животне средине поднео је захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације дијабаза као ТКГ на површинском копу "Крш", на делу к.п. 979/1, КО Дреновци, на територији општине Косјерић, а преко овлашћеног правног лица, обрађивача предметне Студије, "ОМ Компану" д.о.о, из Београда, Душана Вукасовића 74, заведен под бројем 003139758 2025.

Уз захтев су приложени попуњени упитници за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину, као и сва неопходна документација за доношење предметног Решења, и то:

- Потврда о ресурсима и резервама дијабаза на локалитету „Крш“ код Косјерића издата од стране Министарства рударства и енергетике број 310-02-01094/2023-02 од 8.12.2023 године.
- Информација о локацији издата од стране Општине Косјерић број 353-40/2024 од 7.6.2024 године;
- Услови Завода за заштиту споменика, културе Краљево број 789/2 од 5.7.2024 године;
- Решења Завода за заштиту природе, број 03-021-2471/4 од 9.8.2024 године
- Изјашњење ЈКП „ЕЛАН“ из Косјерића, по питању санитарних зона заштите

- Решење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде број 002253169 2024 14843 001 001 325 025 од 23.12.2024 године, којим се одређују водни услови при изради техничке документације за експлоатацију дијабаза као техничко-грађевинског камена.
- Решење Министарства заштите животне средине о одређивању обима и садржаја за израду Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације дијабаза као ТГК на површинском копу „Крш“, код Косјерића, на делу кп. број 979/1 КО Дреновци, СО Косјерић, број 000078243 2025 од 2.4.2025 године.
- Препис листа непокретности број 128, Општина Косјерић, КО Дреновци, катастарска парцела 979/1 од 30.8.2024 године
- Копија плана катастарске парцеле 979/1 КО Дреновци, Општина Косјерић
- Извод из АПР-а за инвеститора – Предузеће ДОО „Нискоградња УБ“, УБ
- Извод из АПР-а за аутора Студије– Предузеће ДОО „ОМ company“, Београд
- Осигурање од одговорности према трећим лицима ДОО „ОМ company“, Београд
- Дипломе и стручни испит лица која су учествовали у изради Студије

САДРЖАЈ ГРАФИЧКИХ ПРИЛОГА

1. Шире подручје ПК „КРШ“ код Косјерића	1: 5 000
2. Геолошки план лежишта дијабаза Крш	1: 1 500
3. Почетно стање радова	1: 1 000
4. Стање радова на крају 10 године експлоатације	1: 1 000
5. Завршно стање радова на површинском копу дијабаза „Крш“	1: 1 000
6. Завршно стање радова - рекултивација	1: 1 000
7. Границе простирања емисије и имисије на ПК „Крш“	1: 5 000
8. План мониторинга на ПК „Крш“	1: 5 000

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину је урађена у свему у складу са решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта експлоатације дијабаза као ТГК на површинском копу "Крш", на делу к.п. 979/1, КО Дреновци, на територији општине Косјерић, број 000078243 2025 од 02.04.2025. године, као и у складу са одредбама Просторног плана јединице локалне самоуправе Косјерић („Сл.лист општине Косјерић“, број 7/11), како је наведено у Информацији о локацији, Општинске управе Косјерић, Одељење за урбанизам, изградњу, инспекцијске послове, комунално – стамбене и имовинско-правне послове, број 353-40/2024 од 07.06.2024. године.

У складу са чланом 25. и чланом 26. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/2024), обезбеђен је јавни увид, почев од 14.08.2025. године, у трајању од 40 дана, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – Обавештење је објављено у дневном листу „Вечерње НОВОСТИ“, као и на интернет веб презентацији Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestjenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

Презентација и јавна расправа предметне Студије одржана је 23.09.2025. године у просторијама Општинске управе Косјерић. Јавној расправи присуствовали су представници: Министарства заштите животне средине, обрађивача предметне Студије, носиоца пројекта са представницима локалне самоуправе, док заинтересоване јавности није било. У току трајања јавног увида није било достављених мишљења/коментара од стране заинтересованих органа, организација и јавности у писаном облику. На самој јавној расправи, локална самоуправа изнела је своје примедбе на предметну Студију, како усмено, тако и у писном облику.

У складу са чланом 27. и члановима 28., 29. и 31. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/2024), Решењем број: 003139758 2025 од 23.07.2025. године образована је Техничка комисија. Чланови Техничке комисије су извршили детаљан преглед и анализу Студије и пратеће документације. На састанку који је одржан 03.10.2025. године је закључено да достављена Студија садржи све неопходне елементе, али да има одређених недостатака које треба отклонити, те о свом раду овом органу доставила Извештај о оцени предметне Студије, на основу кога је сачињен допис број 003139758 2025 од 21.11.2025. године.

Допуна предметне Студије достављена је 22.01.2026.године, након чега је уследио други састанак Техничке комисије, дана 02.02.2026.године на коме је закључено да су отклоњене раније уочене примедбе, те сачињен и Извештај Техничке комисије о оцени предметне Студије, број 003139758 2025 од 02.02.2026.године, са предлогом да се изда сагласност на исту.

Анализом одговора носиоца пројекта на претходно дате коментаре и примедбе, Техничка комисија је констатовала следеће:

- Стр.15, поз.2. Нема описа макролокације. У даљем тексту оскудно описана.

Примедба се прихвата, уводи се подпоглавље Макролокација и микролокација.

- Стр.16, поз.2.1.сл.3. Да ли већ постоји пут?

Додаје се текст.На локалитету у фази истраживања израђен је приступни пут за израду истражних геолошких бушотина, чија позиција се види на слици број 3.

- Стр.18, поз.2.2. Поново сл.бр.3. Како се долазило до југозападнoг одлагалишта на к 800 и 810?

Додаје се текст. На слици број четири која представља развој рударских радова после десете године експлоатације види се и позиција планираног рудничког пута за приступ телима спољашњих одлагалишта. Тела одлагалишта су пројектована да се налазе ван контура оверених рудних резерви (зелени полигон на слици).

- Стр.29, поз.2.4. Описати детаљније (нарочито 1. и 2. пасус).

Додаје се текст. При изради хидролошке студије за посматрано подручје(Лежиште дијабаза Крш“) уврштени су значајни параметри којим се процењују приливи површинских вода. Узимајући у обзир да се у последње време мора посебно водити рачуна о приливу вода кратког интезитета, сви ови подаци су узети у обзир приликом одређивања вероватноће појаве вода 50-ег и 100-ег повратног периода. У наредној табели су дати подаци о максималним падавинама на кишомерној станици Ваљево. Највеће падавине су регистроване 2014 године.

- Стр.45, сл. Од 16 до 21. Како се долазило до југозападнoг одлагалишта на к 800 и 810?

Додаје се текст. Руднички пут са јужне стране је пројектован под нагибом од 1,5 % (скоро хоризонталан). Ширина пута је 4 метра и повезује коте +803 и 810. Дужине је 375 метра. При формирању одлагалишта на коти +800 ће се урадити краћи додатак рудничког пута, што се односи и на формирање одлажуће етаже +810.

- Стр.54, поз.3.8. Где се претаче гориво?

На страни 59 уз технички опис одводњавања дат је детаљнији одговор на питање у поглављу. Плато за претакање горива са сепаратором масти и уља

- Стр.55,поз.3.10. Зашто је прашина описана у поз. О гасовима?

Уводи се поднаслов. Приказ загађења суспендованим честицама и прашином

- Стр.58,поз.4.4. Нема прилога 1.

У електронској верзији ће се доставити комплетан Главни рударски пројекат са графичким прилозима.

- Стр.59, поз. 4.5. Нису само експлозив и „нонел систем“ изабрани материјали.

Додаје се текст. Резервни делови за изабрану рударску механизацију, уља и мазива као и други материјали који ће се користити, морају бити савремени и усклађени са савременим токовима примене материјала.

- Стр.62, поз.4.11. Није само подрешетни производ рударски отпад.

Додаје се текст. Такође рударски отпад представља и откривка и као таква ће се одлагати на планираним спољашњим одлагалиштима. Овде се ради о инертном отпаду.

- Стр. 65поз.5. Нешто недостаје после петог пасуса?

Додаје се текст. У околини локације налази се неколико индивидуалних домаћинстава. Најближе домаћинство се налази преко 1 000 метара ваздушном линијом.

- Стр.69, поз.5.5. Описати детаљније.

Додат је текст са детаљнијим описом.

- Стр.71, поз.5.8. Међусобни однос наведених чинилаца животне средине, нијо далји текст.

Додаје се текст. Све напред наведено указује да нема посебних ограничења за развој пројекта.

- Стр.75,таб.14. Одакле су наведени подаци. Исто и даље до 78.стр.

Математички модел са процењеним вредностима су коришћени анализирајући рад „Прогноза домета аеро загађења из површинских копова у животну околину“, Проф. др Миодраг Миљковић, мр Зоран Стојковић, Технички факултет у Бору, Бор 1998. године“.

- Стр.77. Шта су комплексне методе заштите? Одакле податак за ефикасност квашења 90%, и даље на стр.78смањење емисије за 95% и 20 пута.

Дати подаци из студије су искуствени подаци из сличних површинских копова техничко-грађевинског камена, где постоје реално мерени подаци, и где се аналогном могу проценити будући ефекти.

- Стр.78 – „домети аерозагађења прашином“ и даље. Проверити у складу са приказаним – израчунатим емисијама (таб.17).

На основу успостављеног модела прорачуна, додатно је извршена провера.

- Стр.80,сл.5 се не поклапа са сл.28.

Слика 29 је слика руже ветрова са станице Ваљево док је слика 28 ружа ветрова Косјерић. За прогнозу су коришћени подаци са станице Ваљево.

- Стр.85, поз.6.1.3. Гасови се не таложе.

Примедба се прихвата и став се брише

- Стр.87, таб.19 и 20. Одакле су подаци?

Подаци су коришћени аналогijом са сличним површинским коповима

- Стр.89 до 93. Опширно. Ризик није само у односу на здравље становништва. Има га и у другим областима у анализи животне средине.

Констатација је корисна.

- Стр.106, таб.25. Опет МСЦ скала.

Примедба се прихвата и брише се део текста

- Стр.113, поз.8. Где су: уређење простора, техничко - технолошке, санитарно – хигијенске, биолошке, организационе, правне, економске и социјалне мере? (по Правилнику о садржају... чл.9).

У оквиру текста у више поглавља дате су побројане мере.

- Стр.135, поз.10. Краћи приказ Студије није у посебној свесци.

Краћи приказ Студије је обрађен у тачки 10 предметне студије

- На страни бр. 8, дат је (садржај) списак графичких прилога (осам прилога) којих нема у Студији

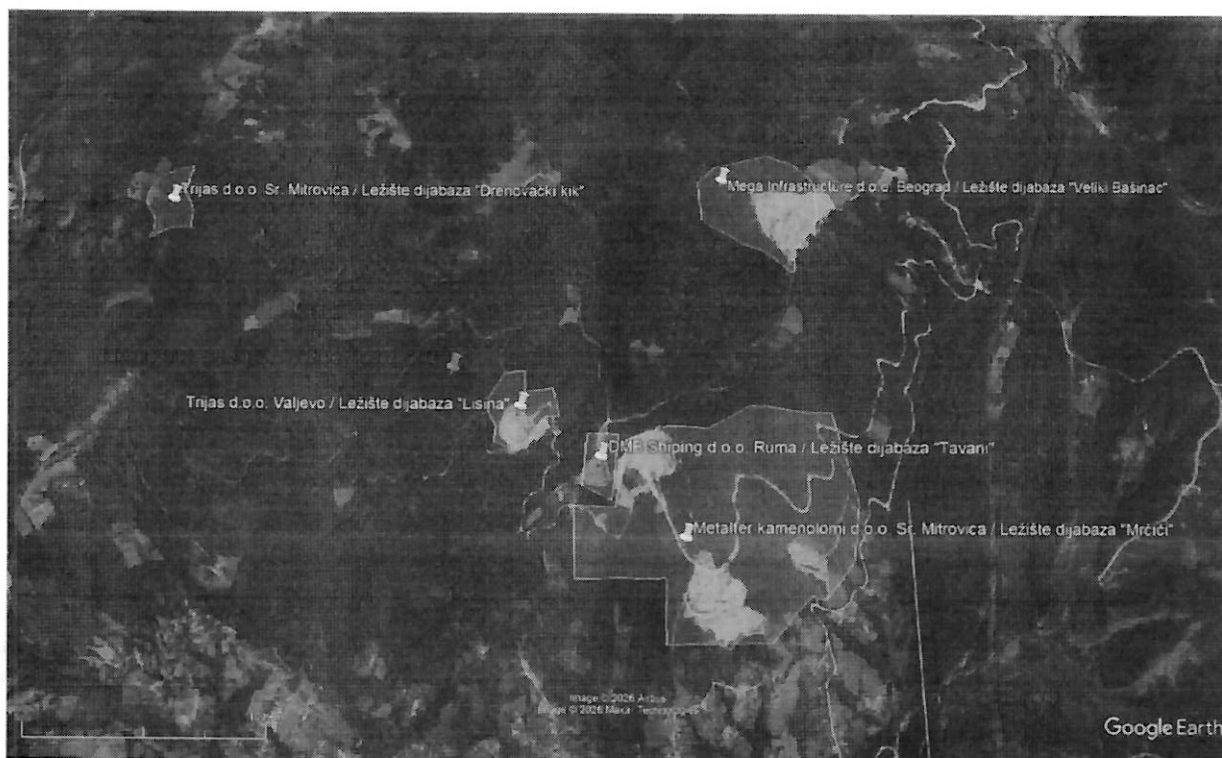
Саставни део студије је 8 графичких прилога, који су дати у фолдеру графички прилога као и у писаној форми.

- Страна 18, слика бр. 3, је приказана је без размере и легенде.

Слике и дијаграми који су дати у оквиру предметне Студије су саставни део текста и имају функцију илустрације. Ради разјашњења као прилог предметне Студије, достављамо комплетан Главни рударски пројекат са свим графичким прилозима у одговарајућој размери. Такође се у посебном фолдеру налазе

- Страна 19, слика бр. 4. Геоморфолошке карактеристике околине лежишта „Крш“. Ни ова слика нема размере, а нигде није објашњено шта се на њој види (вероватно неки површински копови) што мора бити приказано. Овај недостатак је још уочљивији у поглављу 2.9. „Подаци о постојећим привредним и стамбеним објектима и објектима инфраструктуре“ са сликом бр. 10. Шта се налази на теренима југоисточно од лежишта „Крш“?

Образложење је дато у претходном ставу. Конкретно мења се постојећа слика и ставља приложена на којој се могу видети сва одобрена експлоатациона права у окружењу локације:

- Страна 19, поглавље „Геолошке карактеристике“ – недостаје геолошка карта где би се видело распрострањење поменутих литолошких чланова. То важи и за поглавље „Геолошка грађа лежишта“.

Ради разјашњења као прилог предметне Студије, достављамо комплетан Главни рударски пројекат са свим графичким прилозима у одговарајућој размери. Прилог број 1 Главног рударског пројекта је геолошка карта лежишта дијабаза „Крш“.

- Страна 39, поглавље 3.2. Резерве и квалитет лежишта дијабаза „Крш“ Недостаје карта где су оконтурене резерве (са преломним тачкама од 1 до 10, табела бр. 6).

У оквиру Главног рударског пројекта – графички прилози, прилог број 1 је геолошка карта лежишта дијабаза „Крш“ -документација инвеститора. На овом графичком прилогу је дата и контура оверених резерви.

- Страна 42, поглавље 3.5. „Динамика експлоатације на ПК „Крш“ Све слике од бр 12 до 21 су без размере и легенде.

Све слике су илустративног карактера. Технички прецизне карте и графички прилози су достављене у оквиру Главног рударског пројекта експлоатације дијабаза на ПК „Крш“.

- Страна 62, поглавље 4.12. „Уређење приступа ПК „Крш“ - Нејасно где је траса планираног приступног пута?

У оквиру Главног рударског пројекта постоји графички прилог за израду рудничког пута током експлоатације са свим својим просторним елементима , графички прилог број 22.

- Страна 65, поглавље 5. ПРИКАЗ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ЛОКАЦИЈИ И БЛИЖОЈ ОКОЛИНИ (микро и макро локација) Овде треба детаљно описати постојеће објекте југоисточно од ПК „Крш“ који се нигде не помоћу (сл 10).

У окружењу лежишта дијабаза „Крш“ налази се одобрених шест експлоатационих поља на дијабаз. Експлоатацију дијабаза врше предузећа „ DOO Metal fer“, „DOO DMB Shiping“, „DOO Trijas“ и „DOO Mega infrastucture“.

- Страна 68, слика бр 25. Локација ПК „Крш“ на карти је погрешна.

Примедба се прихвата. Исправљено

- Страна 82, поглавље 6.1.1.2. Сумпор диоксид није SO5.

Примедба се прихвата. Исправљено

- Страна 126, поглавље 9, У трћем пасусу се помиње блок- дијаграм дат на слици 33. На истиј страници је слика 9 блок дијаграм система мониторинга. Неусаглашеност бројева табела и позива на исте у тексту је честа. Пример страна 133 позив на табелу бр.36, а следи табела бр. 32. и др.

Примедба се прихвата. Исправљено слика је број 33. Отклоњене су нејасноће у тексту.

- На страни бр. 136, у поглављу „Опис технолошког процеса експлоатације“ набрајање техничких операција креће од броја 6, уместо од 1. Све ово говори да студија по завршетку писања није детаљно прочитана.

Примедба се прихвата. Исправљено је редослед операција.

- У Тачки 2. наведено је да „Експлоатациони простор се налази на делу катастарске парцеле 979/1 КО Дреновци, Косјерић. Парцела припада ЈП „Србијашуме“. Потребно је објаснити на који начин су на овој парцели регулисани односи у вези експлоатације, тј. право закупа, својине и слично

Питање доказа службености над површинама предвиђеним за експлоатацију је дефинисано чланом 77 став 10 .("Сл. гласник РС", бр. 101/2015, 95/2018 - др. закон и 40/2021) Закона о рударству и геолошким истраживањима.

- Потенцијални проблем у правилном вршењу миниторинга животне средине је не постојање „нултог стања“, јер „Није вршено испитивање квалитета вода реке“ (не наводи се које). То је било потребно урадити пре почетка радова.

На самом локалитету где је предложен експлоатациони простор нема реке.

- Потребно је навести допуњену верзију Закона о заштити животне средине из 2024. године

Примедба се прихвата.Отклоњено

- Није наведено ко је надлежан за обраду и тумачење резултата мерења параметара из мониторинга

Примедба се прихвата „Институције које поседује адекватну акредитацију за поједине параметре мониторинга“ су надлежне да сертифицикују резултате мониторинга.

ПРИМЕДБЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

- У Поглављу „Законска регулатива“, потребно је ажурирати Законе.

Примедба се прихвата. Ажуриран је списак Закона

- Поглавље 2.1. Облик величина ЕП – експлоатационог поља лежишта дијабаза „Крш“, у тексту се наводи „Експлоатационо поље оконтурено је са 24 координате, захвата површину од 173.092 m² (17,3km)...“, наведена површина је у супротности са одредбама члана 10, Закон о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/13, 89/15 и 95/18 – др. закон). Односно, у члану 10. став 1. тачка 6 поменутог закона истиче се да се промена намене шумског земљишта може вршити ради изградње објеката за коришћење осталих обновљивих извора енергије малих капацитета (мале електране и других сличних објеката, у смислу прописа којим се уређује област енергетике) и експлоатација минералних сировина, ако је површина шума и шумског земљишта за ову намену мања од 15 ha. Из наведеног текста Студије о процени утицаја, закључује се да је површина шумског земљишта већа од законом предвиђене! Даље, у поглављу 2.3. Приказ педолошких, геоморфолошких, геолошких, хидролошких, хидрогеолошких и сеизмолошких карактеристика локације „Крш“, речено је да парцела припада ЈП „Србијашуме“.

Планирани рударски радови у обухвату Главног рударског пројекта обухватају површину од 7,8 хектара која је планирана за деградацију. Остали неопходни простор је предвиђен за припадајућу рудничку инфраструктуру као и шуму који ће представљати адекватну природну баријеру односно заштиту од утицаја на животну средину, што значи да је површина за деградацију далеко мања 15 хекта.

- Поглавље 2.5. Опис флоре и фауне, природних добара посебне врсте (заштићених) ретких и угрожених биљних и животињских врста и њихових станишта вегетације, није назначено где ће бити одлаган хумусни слој, као што је случај са јаловином (која би се одлагала дуж јужне и западне границе копа).

У поступцима техничке и биолошке рекултивације при фази затварања овог пројекта планирано је да се целокупан простор рекултивише. Јалове масе које су предмет одлагања на планираним одлагалиштима представљају мешавину алтерисане сировине и глине. За потребе биолошке рекултивације, употреби ће се хумусни материјал са бољих локација.

- У поменутом поглављу 2.5., на страни 34. истакнуто је, да је у складу са чланом 72. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16 и 76/18) – што значи да је потребно ажурирати закон!) носилац пројекта дужан да обезбеди ефикасан мониторинг животне средине, односно да прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, као и индикаторе примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења и др. уз могућност брзе интервенције у случају акцидентних ситуација. У наставку би требало назначити да се добијени резултати мониторинга у складу са одредбама Закона о заштити ваздуха морају достављати како Агенцији за заштиту животне средине, тако и јединици локалне самоуправе.

Примедба се прихвата. Извршена је усклађеност са актуелним Законима.

- У поглављу 3.9. Снабдевање површинског копа техничком водом и осталим репроматеријалом, на 55. стр. назначено је: „Пуњење цистерне техничком водом ће се обезбеђивати у седишту инвеститорове компаније, која има регулисано снабдевање техничком, као и пијаћом водом“. На основу наведене реченице поставља се питање која количина воде је потребна за „обарање“ прашине, затим колико је то цистерни воде на дневном нивоу, али и реална могућност да се довољна количина допреми из седишта инвеститорове компаније.

Потреба количина техничке воде је у зависности од временских прилика. Најзахтевнији су летњи месеци и у том периоду потребе за техничком водом су веће. Цистерна воде за обарање прашине у принципу ће се обезбедити на описан начин а по потреби се може обезбедити и од локалног комуналног предузећа под одређеним комерцијалним условима. Важно је да се у летњем периоду обезбеди најмање једном дневно цистерна са прскалицама за воду за обарање прашине на рудничком путу.

- У поглављу 4.11. Уређење одлагања отпада на ПК „Крш“, на страни 61 истиче се: „Одржавање и сервисирање возила, вршиће се у сервисној радионици предузећа у Брусу.“ Поставља се питање зашто се сервисира баш у Брусу, а не у градовима у близини планираног копа. Такође, напред наведена тврдња поставља питање да ли је уопште могуће редово сервисирање на тако далекој локацији (око 170 km).

Примедба се прихвата. Грешка је синтаксне природе. Инвеститор ДОО „Нискоградња УБ“ седиште је на Убу. Предузеће изводи радове на површинском копу „Толићки Вис“ код Мионице, где поседује адекватне радионице и платое где је планирано адекватно сервисно одржавање. На самом површинском копу „Крш“ планиран је бетонски плато за на коме ће се вршити дневни прегледи и превентивно одржавање.

- На истој страни (бр. 61.) у последњем пасусу истиче се: „Када су у питању санитарно – фекалне отпадне воде, за њихово евакуисање и збрињавање Носилац пројекта је разматрао две алтернативе: изградња водонепропусне септичке јаме и њено пражњење од стране ЈКП...“, ЈКП „Елан“, не врши услуге пражњења септичких јама.

Додаје се реченица. Пражњење санитарне кабине ће вршити специјализоване фирме.

- у поглављу 4.15. Мониторинг, потребно је децидно навести на које ће се медијуме животне средине вршити мониторинг и назначити ко даје сагласност на „План мерења емисија“.

У Тачки 9.4 Предметне Студије, дат је децидан Програм праћења параметра утицаја на животну средину у конкретном случају пројекта „Крш“, као и учесталост осматрања.

- Као закључак се истиче нелогичност усвајања предметне Студије о процени утицај пре било какве планске документације (План детаљне регулације). На основу сазнања од Службе за урбанизам Општинске управе Косјерић, План детаљне регулације за испитивано подручје није уопште рађен, а самим тим није ни усвојен.

Разматрајући ову примедбу локалне заједнице, констатујемо да:

- Информација о локацији издата од стране Општине Косјерић број 353-40/2024 од 7.6.2024 године ; за простор предложеног експлоатационог поља констатује да је предвиђена експлоатација дијабаза, па самим тим и није у супротности са Просторним планом Општине Косјерић.
- Развојем рударских радова током целог радног века, не пресеца се ни један инфраструктурни коридор (јавни пут, далековод, гасовод, река итд...), те нема ни основа за даљу планску разраду, што је потврдио и надлежни орган за послове животне средине издавањем Решења о одређивању обима и садржаје предметне студије број 000078243 2025 од 2.4.2025 године.
- Осим тога кроз текст Студије констатовано је да у непосредном окружењу не постоје објекти за становање, те се развојем овог пројекта не утиче на квалитет живота.
- У окружењу лежишта дијабаза „Крш“ налази се одобрених шест експлоатационих поља на дијабаз. Експлоатација дијабаза већ врше предузећа „DOO Metal fer“, „DOO DMB Shipping“, „DOO Trijas“ i „DOO Mega infrastucture“.

Елементи који су утицали на доношење одлуке су следећи:

- 1) Сагледани су сви утицаји на животну средину у току редовног рада пројекта, са посебним освртом на утицај пројекта на ваздух, воде, буку, као и на сеизмичке утицаје.
- 2) Предложене мере за спречавање, смањење или отклањање негативних утицаја пројекта на чиниоце животне средине су у складу са законским прописима. Идентификоване су и опасности од удеса, затим могућност појаве акцидентних ситуација. У том смислу, дефинисане су мере превенције, приправности и одговор на удес, као и мере отклањања последице удеса.
- 3) Предложене мере праћења значајних утицаја пројекта на чиниоце животне средине су дате Предлогом програма праћења утицаја на чиниоце животне средине – мониторингом. Програмом су дефинисани параметри на основу којих се може утврдити штетни утицаји на животну средину, као и места, начин и учесталост мерења.
- 4) Одговори и појашњења на примедбе локалне самоуправе су коректни и технички исправни, те се могу прихватити.
- 5) Предметна Студија садржи сва потребна поглавља, као и све неопходне услове надлежних органа, тако да је обрађивач испоштовао све одредбе дефинисаних Законом о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р. Србије» број 94/2024) и квалитетно обрадио сва поглавља.

На основу прегледа и анализе Студије о процени утицаја на животну средину, а у складу са одредбама Закона о процени утицаја на животну средину и Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину, Техничка комисија је констатовала да је Студија о процени утицаја на животну средину усклађена са релевантном законском и подзаконском регулативом, као и са решењем за одређивање обима и садржаја Студије, број 000078243 2025 од 02.04.2025. године. У складу са наведеним, Техничка комисија је дала предлог да се изда сагласност на предметну Студију.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 31. став 7. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р. Србије» број 94/2024).

УПУСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Ово Решење је коначно. Носилац пројекта и заинтересовани органи и организације и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе **Управном суду у Београду, Немањина бр. 9**, у року од 30 дана од дана објављивања обавештења у штампаним дневним новинама. Судска такса за тужбу износи 2800,00 динара.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић

Достављено:

- Носиоцу пројекта
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини
- Архиви